

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 12Csp/61/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719202955
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Zelený
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2020:8719202955.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudcom JUDr. Františkom Zeleným, v právnej veci žalobcu U. D. P. P., J..P., Q. XX, Q., I.: XXXXXXXXX, proti žalovaným 1) L. U., M..X.XX.XXXX, Q. C., B. XXX/X R. U., M..XX.X.XXXX, Q. C., B. XXX/X, v konaní o zaplatenie 10.597,43 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1. a v 2./rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 10.370,61 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 10.164,52 eur od 1.5.2019 do zaplatenia na účet žalobcu I.: P.

XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca má voči žalovaným v 1. a v 2./rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 96 % s tým, že títo sú povinní ich zaplatiť spoločne a nerozdielne. O výške náhrady rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 14.6.2019 domáhal, aby zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť mu istinu 10 597,43,- eur s 5,69 % ročným úrokom za úver zo sumy 9831,18,- eur od 1.5.2019 do zaplatenia a 5,00 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 10 164,52,- eur od 1.5.2019 do zaplatenia. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania. Žalobu v písomnom podaní odôvodnil tým, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXXXX bola so žalovanými uzavretá zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 16.7.2013, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 10 000,- eur. Poplatok za spracovanie medziúveru bol zohľadnený v prvej splátke úveru a o jeho výšku bola znížená vyplatená suma medziúveru. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver mesačnými splátkami jednou sumou vo výške 66,47,- eur na účet konta stavebného sporenia. Sumu splátky tvoria vklady na konto sporenia vo výške 14,05 eur, 5,69 % ročný úrok za medziúver vo výške 47,42 eur a poplatok za poistenie typu A vo výške 5,- eur, pričom sa uspokojovali v poradí úroky za medziúver, poplatok za poistenie a vklady na konto sporenia. Žalobca po pripísaní vkladu tento v plnej výške preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver prevyšujúcu sumu preúčtoval naspäť na konto stavebného sporenia. Táto prevyšujúca suma sa započítala najskôr na poplatok za poistenie a následne ako vklad na stavebné sporenie. Preúčtovanie sa vykonávalo v súlade s článkom bod 5.3 zmluvy o úvere. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Rovnako nevyhoveli výzve zo dňa 22.10.2018 na doplatenie finančných prostriedkov, kde boli upozornení na to, že v prípade omeškania splátok žalobca pristúpi k zosplatneniu celého úveru. Dňa 3.12.2018 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalobca zaúčtoval nasporenú sumu vo výške 168,43,- eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 10 000,- eur, čo predstavuje po započítaní sumu 9831,57,- eur.

2. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalovaná suma predstavovala výšku 10 269,91,- eur, pozostávajúca z istiny vo výške 9831,57,- eur, neuhradeného úroku za medziúver vo výške 275,34,- eur a neuhradených poplatkov 123,- eur/ z týchto si neuplatňuje časť vo výške 105,- eur a nezaplatených poplatkov za poistenie 40,- eur. Požadovaním predčasného splatenia úveru úverová zmluva nezaniká a žalobca v zmysle článku X, bod 10.19.3 úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým 5,69 % ročným úrokom za úver a zároveň celý zostatok dlhu úrokom 5 % ročne. Žalovaná pohľadávka vo výške 10 597,43,- eur vyčíslená k 30.4.2019 pozostáva z istiny 9 831,18,- eur, nezaplatených úrokov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 293,34,- eur, dohodnutého úroku za úver 5,69 % ročne od 4.12.2018 do 30.4.2019 vo výške 226,82,- eur a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne od 4.12.2018 do 30.4.2019 vo výške 206,09,- eur a nezaplatených poplatkov vo výške 18,- eur.

Na preukázanie svojich tvrdení predložil zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, všeobecné podmienky pre zmluvu o stavebnom sporení, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, oznámenie o odúčtovaní peňažných prostriedkov, výpis z účtu mimoriadneho medziúveru, výpis z účtu stavebného sporenia.

3. Žalovaní v prvom rade a druhom rade sa k veci ústne ani písomne nevyjadřili.

4. Súd na základe vykonaného dokazovania oboznámením listinných dôkazov, a to zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, všeobecných podmienok pre zmluvu o stavebnom sporení, súhlasu s prijatím do poistenia, oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, oznámenia o odúčtovaní peňažných prostriedkov, výpisu z účtu mimoriadneho medziúveru, výpisu z účtu stavebného sporenia zistil nasledovný skutkový stav:

5. Dňa 16.7.2013 žalobca so žalovaným v prvom rade ako dlžníkom, žalovaným v druhom rade ako spoludlžníkom uzavrel zmluvu o úvere č. 2401542205 podľa ktorej bol žalovaným poskytnutý medziúver vo výške 10 000,- eur pri úrokovej sadzbe medziúveru 5,69 % ročne, pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa medziúver zmenil na stavebný úver pod číslom XXXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 5951,41,- eur s úrokovou sadzbou stavebného úveru 4,75 %, výškou splátky 66,47,- eur, splatnosť splátok do 15. dňa v mesiaci. Prílohou zmluvy boli všeobecné podmienky. Listom zo dňa 22.10.2018 boli žalovaní vyzvaní na úhradu dlhu z účtu stavebného sporenia a účtu medziúveru. Listami zo dňa 3.12.2018 žalobca oznámil žalovaným v prvom a druhom rade vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru z dôvodu neplnenia podmienok úverovej zmluvy a neuhradenie nedoplatkov aj napriek opakovaným výzvam. Žalovaným bola uložená povinnosť dlh vo výške 10 269,91,- eur uhradiť na uvedený účet. Žalovaní si oznámenie v odbernej lehote neprevzali. Listom zo dňa 22.10.2018 žalobca oznámil žalovaným realizáciu odúčtovania peňažných prostriedkov na základe exekučného príkazu a zároveň ich vyzval na doplatenie omeškaných splátok.

6. Podľa výpisu z účtu stavebného sporenia ku dňu 3.12.2018 predstavovala nasporená suma po odúčtovaní peňažných prostriedkov z dôvodu exekúcie čiastku 168,43,-eur. prehľad obsahuje o.i. termíny a výšky vkladov, poplatky, odúčtovania prostriedkov z titulu exekúcie. Podľa výpisu z účtu medziúveru ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 3.12.2018 dlžná suma predstavovala celkom 10 164,91,- eur, istina 9 831,57,- eur, nezaplatené poplatky 18,- eur a nezaplatené úroky za úver 275,34,- eur a nezaplatené poistné 40,- eur. Ku dňu 30.4.2019 dlžná suma predstavovala celkom 10 597,43,- eur, istina 9 831,18,- eur, nezaplatené poplatky 18,- eur a nezaplatené úroky za úver 275,34,- eur a nezaplatené poistné 40,- eur.

Podľa § 52 O.z.

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 565 O.z. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 303 Obchodného zákonníka, kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

Podľa § 306 ods. 1 Obchodného zákonníka, veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa len v prípade, že dlžník nesplnil svoj splatný záväzok v primeranej dobe po tom, čo ho na to veriteľ písomne vyzval. Toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nesplní, najmä pri vyhlásení konkurzu.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Ob. z., za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 Ob.z.

(1) Od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

(2) Pri pochybnostiach sa predpokladá, že dojednaná výška úrokov sa týka ročného obdobia.

Podľa § 503 Ob. z.

(1) Záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

(2) Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

(3) Dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

Podľa § 504 Ob. z., dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Ob. z., ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

7.S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia mal súd preukázané, že žaloba je z podstatnej časti dôvodná. Vychádzajúc z ustálenej súdnej praxe zmluvný vzťah strán je potrebné posúdiť ako zmluvu spotrebiteľskú, aj keď vzťah z úverovej zmluvy je všeobecne definovaný ako absolútny obchod. Na daný vzťah je potrebné aplikovať tak ustanovenia Obchodného zákonníka ako aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Žalobca preukázal, že žalovaným za dohodnutých podmienok poskytol finančné prostriedky ako spotrebiteľský úver. Žalovaní neuhrádzaním

splátok porušili podmienky úveru, preto žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 3.12.2018. Žalobcovi vznikol nárok na úhradu nezaplatenej istiny ku dňu zosplatnenia 9 831,18,- eur , dohodnutých úrokov do zosplatnenia 275,34,- eur , úroku z omeškania za obdobie od zosplatnenia pohľadávky do 30.4.2019 vyčísleného na 206,09,- eur , poplatkov 18,- eur a poistného 40,- eur.

8.V súlade s ust. § 517 a 3 § nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z. v platnom znení súd rozhodol o zaplatení úroku z omeškania v uplatnenej výške 5 % ročne z neuhradenej istiny , neuhradeného úroku do dňa zosplatnenia pohľadávky, poplatku a poistného odo dňa 22.5.2019 do zaplatenia.

9.V časti úhrady sumy 226,82 ,- eur vyčíslenej ako dohodnutého úroku 5,69 % ročne za obdobie od 4.12. 2018 do 30.4. 2019 a dohodnutých úrokov 5,69 % ročne z istiny nesplateného úveru odo dňa 1.5. 2019 súd žalobu zamietol. Otázka platenia úrokov dojednaných ako cena a odplata za úverovú službu v spotrebiteľskom vzťahu v období po splatnosti úverovej istiny je zásadnou právnou otázkou. Úver je odplatným právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky. Nie je zákonné imperatívne pravidlo, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť bližšie neurčenú dobu úroky popri úrokoch z omeškania. Takýmto ustanovením nie je ani ust. § 506 Ob. Z. OZ v ustanoveniach o pôžičke takéto pravidlo rovnako neuvádza. Kým kogentné pravidlo o platení úrokov aj po skončení úverového obdobia v normatívnej podobe nie je, dohoda o úrokoch po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškание a ďalších sankciách sa dotýka ponuky zákona (dispozície). Táto dohodnutá konštrukcia indikuje nárast dlhu, preto je na mieste otázka vykonania súdnej kontroly prijateľnosti takejto dohody. Takýto odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškania či iných sankciách, je v neprospech spotrebiteľa. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje svojou povahou jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorázové okamžité vrátenie celej úverovej istiny. Podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorázového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Mimoriadnym zosplatnením úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorázové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V takomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Vzniká mu právo domôcť sa skorého vrátenia peňažných prostriedkov, ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. De facto by išlo právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny v obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, pričom spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorázovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenie o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa spájajú výhradne sankcie, pretože spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. S protiprávnym stavom sa nespájajú odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky, patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylna od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 dos.2 OZ resp. § 53 ods.1 a 5 OZ robí absolútne neplatnou. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.6.2015, rozsudok KS PO č. 6Co/209/2016 zo dňa 11.5.2017, rozsudok KS PO 11Co/3/2017 zo dňa 14.11.2017, 18Co/104/2018 zo dňa 19.11. 2018 a najmä 6Co/34/2018 zo dňa 27.11. 2018) Z uvedených dôvodov súd nepriznal žalobcovi dohodnuté úroky, ale len úroky z omeškania z tejto sumy za uvedené obdobie.

10.O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 a § 262 CSP. Vychádzajúc z uplatnenej pohľadávky a priznanej pohľadávky je možné konštatovať, že žalobca mal úspech v rozsahu 98 %, neúspech 2 %. Prislúcha mu náhrada trov v rozsahu 96 %. O výške náhrady rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde vo dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

sa týkajú procesných podmienok,

sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.